

CITY AND MIASTO CULTURE I KULTURA

ŚWIT ŻYWEJ KULTURY

To jedno z tych pytań, które często lubimy zadawać sobie w gronie tzw. środowiska. Niekoniecznie po to, by poznać odpowiedź. Często tylko (i aż) po to, aby wyjść poza oficjalną definicję sukcesu i podać w wątpliwość kierunek obranej przez włodarzy miasta drogi. I słusznie. Bo o ile wrocławskie obchody tytułu ESK są dla wielu przede wszystkim całorocznym festiwalem utkanym z mniej lub bardziej spektakularnych wydarzeń, to w istocie jest to prawie ośmioletni proces wymyślania kultury na nowo. Rodzajem podróży, w której za każdym zakretem może spotkać nas zupełnie inna przygoda. Niezależnie od tego, jak się do niej przygotowujemy, efekty zawsze mogą być inne. Mówimy bowiem o kulturze.

Sprawy się skomplikują, jeśli zauważymy, że ostatnia dekada to czasy bardzo szybkich zmian w podejściu do kultury i jej związków z miastem. Zmieniający się sposób uczestnictwa i organizowania wydarzeń kulturalnych, dostrzeżenie poszerzającego się pola kultury i działań „żywych” czy rosnąca potrzeba animacji w kulturze to tylko jedne z licznych wyzwań, które zmieniły nie tylko kontekst, ale także nasze oczekiwania wobec tego typu procesów. Jeszcze na przełomie wieków dla wszystkich byłoby oczywiste,

90% mieszkańców Wrocławia i regionu zgodnie przyznało, iż w 2016 r. zauważyli, że stolica Dolnego Śląska była Europejską Stolicą Kultury. Ale czy poza wywołaniem ogólnego wrażenia, że „coś się działo”, ESK zmieniło sposób postrzegania kultury i jej związków z rozwojem miasta?

że sam sukces organizacyjny, frekwencyjny i wizerunkowy, jakim było ESK Wrocław 2016, bez wątpienia wystarczy do uzasadnienia zainwestowanych setek milionów złotych w to przedsięwzięcie. Cieszylibyśmy się, że obyło się bez wstępu i zaprezentowaliśmy się całej Europie od jak najlepszej strony.

Dzisiaj jesteśmy znacznie bardziej samoświadomi i ambitni. Wysokie oceny płynące z Zachodu nie wystarczą. Chcemy szukać głębiej i dostrzegamy słabości w zupełnie innych miejscach. Dostrzegają to także sami organizatorzy ESK Wrocław 2016, którzy proces przygotowań i ich finał w zeszłym roku starają się poddać wielowątkowej refleksji. Temu właśnie ma służyć zarówno sama wrześniowa konferencja „Miasto i Kultura”, jak i liczne badania skoncentrowane na zdefiniowaniu wrocławskiego efektu ESK.

Dominika Kawalerowicz i dr Jacek Pluta podkreślają, że te 8 lat diametralnie zmieniły wrocławską kulturę. Ich zdaniem nastąpiło odejście od kultury tworzonej przede wszystkim w celach uszlachetnienia, które można kojarzyć z elitarnością i budowaniem statusu. *Dla władz tego miasta kultura zawsze była ważna. Wrocław był miastem setek festiwali i wydarzeń. W centrum polityki kulturalnej*

był jednak twórca – zwłaszcza ten profesjonalny – zwraca uwagę dr Pluta. Dominika Kawalerowicz zaznacza, że w trakcie przygotowań do ESK coraz mocniej do głosu zaczęły dochodzić środowiska, które akcentowały potrzeby uznania potencjału samych mieszkańców. Wraz z nimi zaś zwiększała się rola animatorów kultury. To w oczywisty sposób musiało wzbudzić napięcia i pokazało różnicę interesów – mówi Kawalerowicz. – ESK w dużej mierze umożliwiło dokonanie tej przemiany poprzez otwarcie przestrzeni dla eksperymentu, wprowadzenie mikrograntów czy uruchomienie projektów typu Wrocław – wejście od podwórza. Ich zdaniem dzisiejszy Wrocław jest miejscem, w którym takie słowa jak: „uczestnik”, „animator”, „edukator” czy „kultura żywa” są traktowane z tą samą uwagą, jak wcześniej „artysta” czy „festiwal”. Trzeba przy tym pamiętać, że duża zasługa leży po stronie samych nowych twórców i aktywnych mieszkańców.

Podobnie zresztą wyglądał proces zmiany relacji z regionem. Dzięki działaniom koordynowanym przez Marka Sztarka udało się nawiązać szereg nowych relacji, w których Wrocław nie jest już paternalistycznym liderem wysysającym talenty z mniejszych ośrodków, ale miejscem

otwartym i ciekawym tego, co inni mają do zaprezentowania. Stały za tym nie duże pieniądze, a siła i zaangażowanie zainteresowanych stron.

Istotne jest teraz przełożenie tego typu wniosków na politykę kulturalną miasta i utrwalenie procesów, które zmieniają charakter miejskiej kultury. Tytuł ESK przyznany Wrocławowi pozwolił na otworzenie tych urzędniczych drzwi, które dotychczas pomijały kulturę i deprecjonowały jej znaczenie. Wciąż jednak mogą się one zatrzasnąć – tym bardziej, że kultura żywa, eksperymentalna i wychodząca poza swój własny sektor wymaga znacznie bardziej elastycznego podejścia niż jest to związane z nadzorem nad tradycyjnymi instytucjami kultury.

Artur Celiński
zastępca redaktor naczelnej „Magazynu Miasta”, szef programu DNA Miasta

Tekst powstał na podstawie rozmowy z Dominiką Kawalerowicz – kierowniczką działu programowego ESK Wrocław 2016 oraz dr. Jackiem Plutą – członkiem Zespołu Ewaluacyjnego ESK Uniwersytetu Wrocławskiego.

DAWN OF LIVING CULTURE

This is one of the questions that we like to ask each other within the general community. However, we do not necessarily want to learn an answer. Often, we are doing it to simply go beyond the official definition of success and cast a shadow of doubt on the path chosen by the authorities. And that is good. Even though the year-round celebrations of the ECoC title were a festival made up of more or less spectacular events, in reality this is a process of thinking up culture anew, spanning 8 years, a kind of a journey, where we can discover new adventures at every turn and step. Regardless of how well we would prepare, the results can be different at every time. After all, we are talking about culture.

The matter will get even more complicated when we pay attention to the fact that the last decade was marked by quick changes in the approach to culture and its connections with the city. The ever-changing way of participating and organising cultural events, noticing the ever-growing field of culture and “live” activities, as well as the ever-developing

90% residents of Wrocław and the region agree that in 2016 they saw the Capital of Lower Silesia as the European Capital of Culture. But did the ECoC change the way culture or its connections with the development of the city are perceived? Or was it all just for show, so that we could boast that “something was going on”?

need for animation in culture are some of the numerous challenges, which changed not only the context, but also our expectations regarding those processes. Back at the turn of the century, it was still obvious to everybody that the success of the ECoC Wrocław 2016, its attendance, image and organisation would enough to justify hundreds of millions invested in the event. We would be happy that we could manage this without embarrassing ourselves and show everybody the best we had.

These days we are far more self-aware and ambitious. The praise from the West is not enough. We want to look deeper and we notice weaknesses in new places. They are also noticed by the organisers of ECoC Wrocław 2016 themselves, who would like to reflect upon the preparation process and their finale, which took place last year. This is the aim of the “City and Culture” conference in September, as well as many surveys, the goal of which is to clearly define the ECoC Effect in Wrocław.

Dominika Kawalerowicz and Jacek Pluta emphasise that these 8 years radically changed culture in the city. According to them, we moved on from culture created in order to make the city more refined, one that is associated with eliteness and raising our status. *Culture was always important for the authorities in the city. Wrocław was always the city of a hundred festivals and events. The cultural policy, however, focused on the creator, especially the professional ones*, Pluta emphasised. Dominika Kawalerowicz points out that during the preparations for the ECoC, the groups that emphasised the need to focus on the potential of residents themselves started gaining traction. With them, the role of cultural animators slowly gained more importance. *This obviously had to generate some tensions and showed the conflict of interests. In many cases, the ECoC programme made the way for this transformation by opening some space for experiments, introducing the micro-GRANTS or launching projects such as the Entrance from the Backyard*, said Kawalerowicz. According to them, today’s Wrocław is a city where words such as “participant”, “animator”, “educator” and “living culture” are given the same attention as “artist” or “festival” used to have. It is also worth remembering that the credit

for this change should be given to new artists and active residents.

The process of changing relations with the region was similar. Thanks to the activities coordinated by Marek Sztarek, we managed to establish a number of new relationships, where Wrocław is not just a paternalistic leader that sucks talent from smaller centres, but an open place that is interested in what others have to show. This was supported not by big money, but by involvement from both interested parties.

What is important right now is to translate those conclusions into a new cultural policy of the city and to preserve the processes that change the character of culture in the city. In this aspect, ECoC helped Wrocław to bring down the wall between the officials and culture, between appreciation and depreciation of culture. The wall, however, can still be rebuilt, especially given that living and experimental culture, which goes beyond the scope of its own sector requires far more flexible approach than what is usually offered by organisations overseeing the traditional cultural institutions.

Artur Celiński
deputy editor-in-chief of “Magazyn Miasta”, head of the City DNA programme

The text was based on an interview with Dominika Kawalerowicz – director of the ECoC Wrocław 2016 programming department and Jacek Pluta – member of the ECoC Evaluation Team at the University of Wrocław.

Konferencja „Miasto i Kultura” to trzydniowe spotkanie praktyków i teoretyków kultury przygotowane w ramach współpracy Biura Wrocław 2016, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Urzędu Miejskiego Wrocławia, którego głównym tematem jest prawie dwuletni proces ewaluacji Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016. W dniach 20-22 września Wrocław ponownie stanie się przestrzenią dla refleksji nad uczestnictwem w kulturze, kondycją środowiska jej twórców, współpracą pomiędzy instytucjami, sektorem pozarządowym a szeroko definiowaną sceną niezależną oraz miastotwórczą rolą kultury.

PROGRAM AKADEMICKI

raporty, badania, analizy, wnioski

Punktem wyjścia do dyskusji na temat kultury miejskiej w kontekście ESK Wrocław 2016 jest cykl raportów podsumowujących proces ewaluacji, które przygotowane zostały przez zespół Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego. „Miasto i Kultura” jest okazją do spotkania przedstawicieli środowiska akademickiego szczególnie zainteresowanych kulturą miejską.

W ramach programu skierowanego do pracowników naukowych przedstawione zostaną: ponad 30 referatów związanych m.in. z mikroobiegami kultury (projektem Wrocław – wejście od podwórza, mikroGRANTAMI ESK 2016 czy też Programem Rezydencji Artystycznych A-i-R Wro), ze studiami przypadków dotyczących rozwoju i redefiniowania kultury na przykładzie Gdańska, Lublina czy francuskiego Arles, a także „efektem ESK”, czyli analizą zmiany w polskich miastach, które aplikowały o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury.

Barbara, ul. Świdnicka 8b
20-22.09 | 8:00-14:00

wydarzenie zamknięte – wszystkie spotkania dostępne będą online w postaci streamingu na żywo, a także po ich zakończeniu

MIEJSKI NARZĘDZIO- WNIAK

od teorii do praktyki, czyli czas na warsztaty

Podczas konferencji można wziąć udział w warsztatach dla przedstawicieli środowisk związanych z kulturą, sztuką i edukacją. Ich celem jest przygotowanie kreatorów kultury do reagowania na potrzeby odbiorców, współtworzenia miejsc dedykowanych kulturze, realizowania działań opartych na partycypacji, tworzenie sieci współpracy między

operatorami kultury oraz przeciwdziałanie instrumentalizacji inicjatyw oddolnych. „Miejski Narzędziownik” to sześć otwartych warsztatów, które odbywać się będą przez trzy dni w Barbarze i przy Ruskiej 46. Do współtworzenia części praktycznej „Miasta i Kultury” zaproszeni zostali m.in.: Aleksandra Janus z Centrum Cyfrowego, Marta Trakul-Masłowska i Magda Kubecka z „Jak działa miasto”, Michał Kocikowski i Magda Ochał z Kolektywu Badawczego oraz duet urzędniczo-artystyczny, czyli Krzysztof Ziental i Iza Rutkowska.

obowiązują zapisy za pośrednictwem formularzy dostępnych na stronie www.wroclaw2016.pl/miastoikultura

ROZMOWY O KULTURZE MIEJSKIEJ

debata z kluczowymi twórcami i badaczami kultury w Polsce i Europie

Cykl debat zainicjuje rozmowa dotycząca kultury miejskiej – jej specyfiki, dynamiki i przyszłości. Dyskusje toczyć się będą wokół kulturotwórczej roli miasta oraz miastotwórczego charakteru kultury. Podjęte będą zagadnienia uczestnictwa, aktywizmu i relacji miasto–twórca. Do udziału w pierwszej z trzech debat zaproszono m.in. Bognę Świątkowską, Maxa Cegielskiego i Edwina Bendykę. Ciąg dalszy to panel dyskusyjny na temat relacji pomiędzy kulturą a strategiami rozwoju miast w Polsce – poruszone zostaną zagadnienia związane z diagnozą potrzeb mieszkańców w obszarze kultury, decentralizacją działań, infrastrukturą czy ekonomią kultury. W panelu wezmą udział m.in. Artur Celiński, Bożena Gierat-Bieroń i Jacek Sutryk. Ostatnia debata poświęcona będzie refleksji nad „efektem ESK” oraz analizie narzędzi, które pozwalają badać kulturę: tj. mierzalność kultury w kontekście kryteriów liczbowych i jakościowych, budowanie oferty kulturalnej w oparciu o ewaluację. Ostatniego dnia naszymi

rozmówcami będą m.in. Agata Etmanowicz oraz Rafał Dutkiewicz.

Barbara, ul. Świdnicka 8b
20-22.09 | 18:00-20:00

wstęp wolny – wszystkie spotkania dostępne będą online w postaci streamingu na żywo, a także po ich zakończeniu

MIASTO JAKO PRZESTRZEŃ WSPÓLNA

wystawy i muzyka, czyli program wieczorny

Przez trzy dni podwórko przy Ruskiej 46 stanie się przestrzenią dla realizacji działań artystycznych i spotkań, a także miejscem sceny DJ-skiej i otwartych pracowni. Głównym wydarzeniem na Ruskiej będzie „Miasto jako przestrzeń wspólna” – wystawa organizowana w ramach AIR Wro w opuszczonym lokalu po pracowni renowacji mebli. Cztery artystki z trzech europejskich miast – Karla Tobar z Bilbao, Nagore Legarreta z San Sebastian, Ewa Głowacka i Gabriela Kowalska z Wrocławia – zaprezentują prace powstałe podczas rezydencji, a ideą, jaka przyświeca ich kolektywnemu działaniu, jest współdzielenie przestrzeni. Artystki swoje projekty realizowały osobno, ale punktem przecięcia się ich dróg stało się właśnie podwórko przy Ruskiej 46. Wypełnienie tkanki pracowni manifestami oraz pracami nadać ma jej nowy charakter – odnoszący się bezpośrednio do miast, w których tworzyły i które badały rezydentki. Wynikiem tej współpracy będzie więc przestrzeń-eksperyment, gdzie działania i narzędzia w nich użyte przenikają się, tworząc wielogłosową, ale spójną narrację na temat miasta postrzeganego jako przestrzeń wspólna.

Podwórko Ruska 46
20-22.09 | od 20:00
wstęp wolny

The *City and Culture* conference will be a meeting of theoreticians and practitioners of culture spanning three days, prepared as a result of cooperation between Wrocław 2016 Office, University of Wrocław and Wrocław Municipal Office, dedicated to the two-year process of evaluation of the European Capital of Culture Wrocław 2016. On September 20–22, Wrocław will once again become a space for reflections about participation in art, the condition of the environment of its creators, collaboration between various institutions, NGOs and the broadly defined independent scene, as well as the city-forming role of culture.

ACADEMIC PROGRAMME

reports, research, analyses, conclusions

The starting point for all discussions regarding urban culture in the context of ECoC Wrocław 2016 is a series of reports summing up the evaluation process, prepared by the Institute of Sociology of the University of Wrocław. The *City and Culture* will be an opportunity for the representatives of the academia interested in urban culture to meet. As part of the programme aimed at academia employees, one will be able to enjoy more than 30 lectures regarding e.g. microcirculation of culture (Entrance from the Backyard, ECoC 2016 microGRANTS or Artist in Residence Programme AIR Wro) along with case studies regarding the development and redefining culture on the example of Gdańsk, Lublin or Arles (France), as well as the “ECoC effect”, or the analysis of changes in Polish cities that applied for the ECoC title.

Barbara, Świdnicka 8b
20–22.09 | 8:00 a.m.–2:00 p.m.

closed event – all meetings will be streamed live and available after the end

URBAN TOOLKIT

**from theory to practice
– workshop time**

The conference will offer a series of workshops for representatives of groups connected with art, culture and education. Their goal is to prepare culture creators to react to the needs of the audience, co-create places dedicated to culture, carry out activities based on participation, create collaborative networks between cultural operators and prevent the instrumentalisation of grass-roots initiatives. The *Urban Toolkit* is a series of six open workshops taking place over the course of three days at Barbara and at Ruska 46. The practical part of the

City of Culture will be co-created by: Aleksandra Janus of the Digital Centre, Marta Trakul-Masłowska and Magda Kubecka of “How does the city work?”, Michał Kocikowski and Magda Ochał of the Research Collective, as well as an artistic and official duet, Krzysztof Ziental and Iza Rutkowska.

registration is required, forms are available at www.wroclaw2016.pl/miastoikultura

DEBATES ON URBAN CULTURE

debates with key creators and researchers of culture in Poland and in Europe

The series of debates will be initiated by a discussion on urban culture, its specifics, dynamics and future. The debates will also focus on the culture-forming role of the city, as well as the city-forming nature of culture. The participants will also take up issues of participation, activism and relationships between the city and the creators. The first of three debates will be attended by Bogna Świątkowska, Max Cegielski and Edwin Bendyk. The debates will be continued in the form of a panel discussion dedicated to the relationships between culture and development strategies of Polish cities, with regards to the diagnosed needs of their residents in the area of culture, decentralisation of activities, as well as infrastructure and economy of culture. Among the invited guests we will see Artur Celiński, Bożena Gierat-Bieroń, Jacek Sutryk and others. The final debate will be dedicated to a reflection on the so-called “ECoC Effect” and the analysis of tools allowing us to “research culture”: discussion of the measurability of culture in the context of qualitative and quantitative factors, as well as building a cultural offer based on evaluation. On the last day, the debate will be attended by Agata Etmanowicz and Rafał Dutkiewicz.

Barbara, Świdnicka 8b | 20–22.09 | 6:00 p.m.–8:00 p.m.

admission free – all meetings will be streamed live and available after the end

CITY AS A PUBLIC SPACE

**exhibitions and music
– evening programme**

For three days, the backyard at Ruska 46 will become a space for artistic activities and meetings, with a DJ stage and open workshops. The main event there will be *City as public space*, an exhibition organised as part of the AiR Wro programme in an abandoned furniture renovation studio. Four artists from three European cities – Karla Tobar from Bilbao, Nagore Legarreta from San Sebastián, Ewa Głowacka and Gabriela Kowalska from Wrocław – will present their works made during their residence, with “sharing the space” being the overarching idea of their collective work. The artists carried out their respective projects on their own, but their paths ultimately crossed at Ruska 46. Filling the space of a studio with their manifestos and works is supposed to give it a new character, referring to the character of the cities where the residents created and which they researched. The cooperation will thus result in an experimental space, where the actions and tools used there will intersect, creating a polyphonic, yet cohesive narration about a city understood as a public space.

Ruska 46 backyard
20–22.09 | from 8:00 p.m.

admission free

OBSZARY DZIAŁALNOŚCI BIURA

PO EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY WROCŁAW 2016

/ PROGRAM REZYDENCJI
ARTYSTYCZNYCH AIR WRO

/ centrum kompetencji
dla przyszłych stolic kultury

/ kontakty i relacje
międzynarodowe
w obszarze kultury

/ wizyty studyjne

/ biuro przed 2012
/ dziedzictwo ESK Wrocław 2016

/ PRAKTYCY KULTURY

/ WROCŁAWSKI PROGRAM WYDAWNICZY

/ KOALICJA MIAST DLA KULTURY

/ zarządzanie wiedzą o ESK

/ obserwacja i monitoring pola kultury

/ wsparcie kompetencyjne pola kultury

**Dyplomacja
kulturalna**

**Rozwój pola
kultury**

**Festiwale i inne
wydarzenia**

**Edukacja
i animacja**

/ Jazz nad Odrą

/ Międzynarodowy Festiwal
Teatralny Dialog – Wrocław

/ Non Sola Scripta

/ WROsound

/ Capital of Rock

/ Międzynarodowy Festiwal
Teatrów dla Dzieci Dziecinada

/ Europejska Noc Literatury

/ MIKROGRANTY

/ SAŚIADUJEMY

/ wolontariat

NASZE LOKALIZACJE

Gabriela Kowalska jest wrocławską artystką i projektantką, a Ewa Głowacka na co dzień zajmuje się projektowaniem graficznym. Podczas swoich rezydencji w San Sebastián i Pilźnie w ramach Programu Rezydencji Artystycznych AIR Wro postanowiły dowiedzieć się, jakie potrzeby mają mieszkańcy tych miast, także w kontekście Europejskiej Stolicy Kultury. Następnie kontynuowały swoje badania we Wrocławiu. Maćkowi Przystalskiemu opowiedziały, jak wyglądała ich praca.

elementem będzie wrześniowa konferencja ewaluacyjna, kiedy wnioski z rozmów, które przeprowadziłam i które prowadzimy od dawna, będzie można przedstawić decydom.

Po zakończeniu projektu pewnie pojawiły się jakieś pierwsze wnioski.

Gabriela Kowalska: Chyba przede wszystkim bardzo niskie poczucie sprawczości społecznej. Zaskoczyła mnie też ogromna umiejętność autodiagnozy mieszkańców. Ludzie wiedzą, czego potrzebują, ale potrzebni są ci, którzy wprowadzą to w życie. Zauważyłam też niskie zaufanie do instytucji, które realizują projekty. Ta niepewność wynikała z kiepskich doświadczeń osób, które już próbowały coś zrobić. Było też oczekiwanie na współpracę i chęć działania, ale pod warunkiem dialogu i spełniania obietnic. Chyba najważniejsze okazało się to, że należy zbudować zaufanie.

Ewa Głowacka: „Jak pomagać, żeby nie szkodzić”, czyli jak budować zaufanie przez dotrzymywanie obietnic i przez zwykłą ludzką życzliwość. Nawet projekty, które bazowały na dobrych relacjach, mimo pozytywnej recepcji i ogromnej pasji, w trakcie trwania spotykały się z biurokratyczną machiną, w której już nie było człowieka i to pogrążyło wszystkie działania. Ważne, żeby najpierw dowiedzieć się, w czym można pomóc, a nie pomagać na siłę.

Rozmawiał: Maciek Przystalski

Skąd pomysł na badania w ramach rezydencji artystycznej?

Gabriela Kowalska: Od kilku lat zajmowałam się działaniami społecznymi i chciałam wykorzystać swoje doświadczenie. Miałam pewne wątpliwości, bo nie jestem socjolożką, ale bardzo interesowało mnie wówczas działanie z ludźmi i poznawanie ich potrzeb. Mimo, a może właśnie dlatego, że nie wynikają z tego takie wymierne skutki, jak na przykład z projektowania.

Ewa Głowacka: Zajmuję się projektowaniem, a projektowanie samo w sobie już jest działaniem społecznym, bo trzeba wziąć pod uwagę potrzeby użytkownika. To, co działo się podczas przygotowywania do ESK, generowało mnóstwo napięć. Z jednej strony można było mieć poczucie, że jest się odosobnionym w swoich problemach, a z drugiej wystarczyło zadać pytanie komuś obok i okazywało się, że poradził sobie z bardzo podobną kwestią. To napędzało ten projekt.

Miałyście jakieś założenia?

Gabriela Kowalska: Chciałam przeprowadzić eksperyment, którego częścią miałam być ja jako twórca. Zaadoptowałam metodologię *design thinking* na potrzeby sztuki. Wiedziałam, że będę projektować, a przedmiotem mojego badania było nie tyle dowiedzieć się, co należy zaprojektować, ale jakie są potrzeby. W San Sebastián, tak samo jak we Wrocławiu, postawiłam na otwartość, którą starałam się pielęgnować. Obawiałam się też trochę, że na koniec nie wyniknie konkretna praca możliwa do zaprezentowania.

Ewa Głowacka: W Pilźnie już na początku musiałam zmienić grupę docelową i założenia, bo niezależność, której poszukiwałam była zupełnie inaczej zdefiniowana. Trudno było skupić się wyłącznie na bardzo wąskiej grupie tworzącej niezależną scenę kulturalną, a outsiderzy w ogóle nie mieli potrzeby rozmawiania. We Wrocławiu założenie było bardzo podobne. Wydaje mi się, że ważnym

Gabriela Kowalska is an artist and designer from Wrocław, while Ewa Głowacka is a graphic designer. During their residences in San Sebastián and Plzeň, which took place as part of the Artist in Residence Programme AIR Wro, they decided to learn more about the needs of residents of their respective cities, also in the context of the European Capital of Culture. Then, they continued their research in Wrocław. In an interview with Maciek Przestalski, they discuss their work.

How did you come up with an idea of conducting research as part of your residence?

Gabriela Kowalska: I have been dealing with social activism for many years, so I wanted to take advantage of my experience. I had some doubts, I am not a sociologist after all, but I was pretty interested in working with people and learning about their needs. Even despite... Or maybe just due to the fact that it does not bring such measurable results, as is the case with design.

Ewa Głowacka: I am a designer, and design is a social activity in itself, because one has to take into consideration the needs of the user. The preparations for the European Capital of Culture celebrations generated many tensions. On the one hand, one could feel lonely and deserted with their problems, but on the other hand it was enough to ask somebody else a question and it often turned out that they already dealt with something similar. This made the whole project work.

Did you have any assumptions?

Gabriela Kowalska: I wanted to conduct an experiment featuring myself as a creator. I adopted the design thinking methodology in my art. I knew that I would be designing, and the subject of my research was not to learn exactly what to

design, but rather what the needs are. In San Sebastián and in Wrocław, I decided to be open and take care of my openness. I was also a bit afraid that in the end I would not have a work or a piece to present.

Ewa Głowacka: In Plzeň, I had to almost immediately change my target group and assumptions, because the independence I was looking for was defined in a totally different way. It was difficult to focus on a very small group creating independent cultural scene, and the outsiders did not feel like talking to me at all. In Wrocław, my assumptions were very similar. I think that the evaluation conference in September will be an important moment in this process, when the conclusions from my discussions, as well as from discussions which has been going on for many months now, will be presented to the authorities.

You certainly do have some conclusions after finishing the project, do you?

Gabriela Kowalska: First and foremost, the sense of social agency is very low. I was also surprised by the ability of the residents to diagnose themselves. People know exactly what they want, but what they need is someone to make it reality. I also noticed an abysmal lack of trust in the institutions implementing the projects. This uncertainty stemmed from poor experiences of people who had already tried to do something in the past. I also saw expectations of cooperation and willingness to act, but only if there was dialogue and all promises would be kept. The most important conclusion of all is that trust is required first.

Ewa Głowacka: "How to help without making it worse", basically how to build trust by fulfilling promises and by being simply kind. Even the projects which were based on good relations, despite their positive reception and great passion were met with a bureaucratic behemoth without a human touch, which was what destroyed most activities. It is worth learning where one can help before stepping in and forcing support on others.

Interview: Maciek Przestalski

„Miasto jako przestrzeń wspólna” – wystawa rezydentek AIR Wro
/ *City as a shared space* – exhibition of AIR Wro residents

21–24.09.2017 | 21.09, 20:00 – otwarcie wystawy / exhibition opening
Ruska 46 podwórko / backyard

„Parallel Structures” – spotkanie wokół zina Ewy Głowackiej
/ *Parallel Structures* – launch of the zine by Ewa Głowacka

21.09.2017 | 21:00–22:00
Ruska 46 podwórko / backyard

www.wroclaw2016.pl/miastoikultura

PROGRAM / PROGRAMME

20 / 09

21 / 09

22 / 09

9:00 - 14:00	<p>CZĘŚĆ AKADEMICKA / ACADEMIC PROGRAMME Dostępna online w opcji streaming / Available as a streaming online → Barbara</p>					
14:00 - 15:00	<p>CZAS WOLNY / FREE TIME</p>					
15:00 - 17:30	<p>Jak dane mówią i jak mówić danymi? /How data speak and how to speak using data? Hanna Kostrzewska → Barbara</p>	<p>Nie dla a z, czyli partycypacja nie musi być koszmarem /Not FOR but WITH - participation doesn't have to be a nightmare Krzysztof Ziental Iza Rutkowska → Ruska 46</p>	<p>Badania relacji operatorów inicjatyw kulturalnych z ich odbiorcami / Researching the relationship between the cultural initiatives operators and their audiences Magdalena Ochot Michał Kocikowski / Kolektyw Badawczy → Barbara</p>	<p>LOCOPI - Pogłębić partycypację: W kierunku trwałości kulturowej w skali lokalnej / LOCOPI - Deepening Participation: Towards a Sustainable Local Field Szylwia Nagy → Ruska 46</p>	<p>Centrum Cyfrowe - Kim są użytkownicy kultury? Badania publiczności: zrób to sam / Centrum Cyfrowe - Users of culture: who are they? Introduction to audience research Aleksandra Janus → Barbara</p>	<p>Jak działa miasto - Tworzenie dobrych miejsc - teoria i praktyka „placemakingu” / Jak działa miasto - Creation of good spaces - the theory and practice of placemaking Marta Trakul-Masłowska Magda Kubecka → Ruska 46</p>
18:00 - 20:00	<p>18:00 Ewaluacja Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 / Evaluation of European Capital of Culture Wrocław 2016: Jacek Sutryk Krzysztof Maj Katarzyna Kajdanek Jacek Pluta 18:30 Kultura miejska / Urban culture → Barbara</p>	<p>Kultura a polityki i strategie rozwoju miejskiego / Culture and urban policies/strategies of urban development → Barbara</p>	<p>Efekt ESK oraz metodologia badań kultury / The impact of ECoC and researching cities and culture → Barbara</p>	<p>WIECZÓR Z AUDIOSFERA / EVENING WITH AUDIOSPHERE → Ruska 46</p>		
20:30 - 1:00	<p>PROGRAM WIECZORNY / EVENING PROGRAMME → Ruska 46</p>	<p>20:00 „Miasto jako przestrzeń wspólna” - wystawa AIR Wro / „City as a shared space” - AIR Wro exhibition 21:00 „Parallel Structures”, Ewa Głowacka - spotkanie AIR Wro / AIR Wro launch → Ruska 46</p>				

CITY AND
MIASTO
CULTURE
I KULTURA

Organisers:

Partners:

www.wroclaw2016.pl/miastokultura
www.wroclaw2016.pl/cityandculture